

ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY **NOBELOVA**

PRÍLOHA Č. 1 – DOLOŽKA CIVILNEJ OCHRANY

APRÍL 2023

OBSTARÁVATEĽ
Mestská časť Bratislava Nové mesto
www.banm.sk

SPRACOVATEĽ
AŽ PROJEKT s.r.o.
www.azprojekt.sk

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Východiskové podklady	3
2 RIEŠENÉ ÚZEMIE	4
2.1.1 Opis a členenie riešeného územia	6
2.1.2 Základné údaje o mestskej časti	6
2.1.3 Klimatické podmienky	7
2.1.4 Oblasti možného ohrozenia	7
2.1.5 Ohrozenie požiarmi	8
2.1.6 Oblasti ohrozené všetkými druhmi dopravy	8
2.1.7 Oblasti možného ohrozenia únikom nebezpečnej látky vyplývajúce z charakteristiky nebezpečných látok	11
2.1.8 Oblasti možného ohrozenia vznikom chorôb, epidémií a pandémieí	12
2.1.9 Oblasti ohrozené inými druhmi mimoriadnych udalostí	13
2.1.10 Prehľad rizík na analyzovanom území	14
3 NÁVRH OPATRENÍ	16
3.1 Zásady CO	16
3.1.1 Stavebnotechnické požiadavky	16
3.2 Technické podmienky	17
3.2.1 Charakteristika územia z hľadiska CO	17
3.3 Záver	18

1 ÚVOD

Doložka civilnej ochrany (ďalej aj doložka CO) je spracovaná v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, Vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, Vyhlášky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona ako samostatná časť územnoplánovacej dokumentácie, podľa ktorej sa predpokladá zabezpečovať úlohy civilnej ochrany v zmysle ustanovení Zákona NR SR č. 42/1994 Z.z o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v znení neskorších predpisov.

Doložka CO k návrhu ÚPN-Z Nobelova je spracovaná ako územnoplánovací podklad na usmerňovanie využitia územia riešenej zóny z hľadiska záujmov ochrany života, zdravia a majetku obyvateľstva v prípade vzniku mimoriadnych udalostí. Táto doložka CO je spracovaná na základe materiálov:

- „Analýza územia okresu Bratislava z hľadiska možných mimoriadnych udalostí, č.: OÚ-BA-OKR1-2019/053865, z r. 2019.

Účelom doložky CO je v súlade s platnou legislatívou pre oblasť civilnej ochrany na vymedzenom území zóny stanoviť zásady pre zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami mimoriadnych udalostí.

1.1 Východiskové podklady

Zoznam zákonov a vyhlášok súvisiacich so zabezpečovaním a riadením ochrany

- Zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení Zákona 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon č. 7/2010 o ochrane pred povodňami.
- Zákon č. 395/2011, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.
- Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o stavebnotechnických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška MV SR č. 75/1995 Z. z. o zabezpečovaní evakuácie v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok.
- Vyhláška MV SR č. 303/1996 Z. z. o zabezpečení prípravy na civilnú ochranu v znení neskorších predpisov.

- Vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany upravuje podrobnosti na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany.
- Vyhláška MV SR č. 557/2002 Z. z. o výdavkoch na civilnú ochranu obyvateľstva z prostriedkov štátneho rozpočtu ustanovuje podrobnosti o výdavkoch na civilnú ochranu obyvateľstva, ktoré sa uhrádzajú z prostriedkov štátneho rozpočtu z rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a rozpočtových kapitol krajských úradov.
- Vyhláška MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany.
- Vyhláška MV SR č. 328/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii
- Vyhláška MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii.
- Vyhláška MV SR č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb.
- Vyhláška MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov
- Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií.

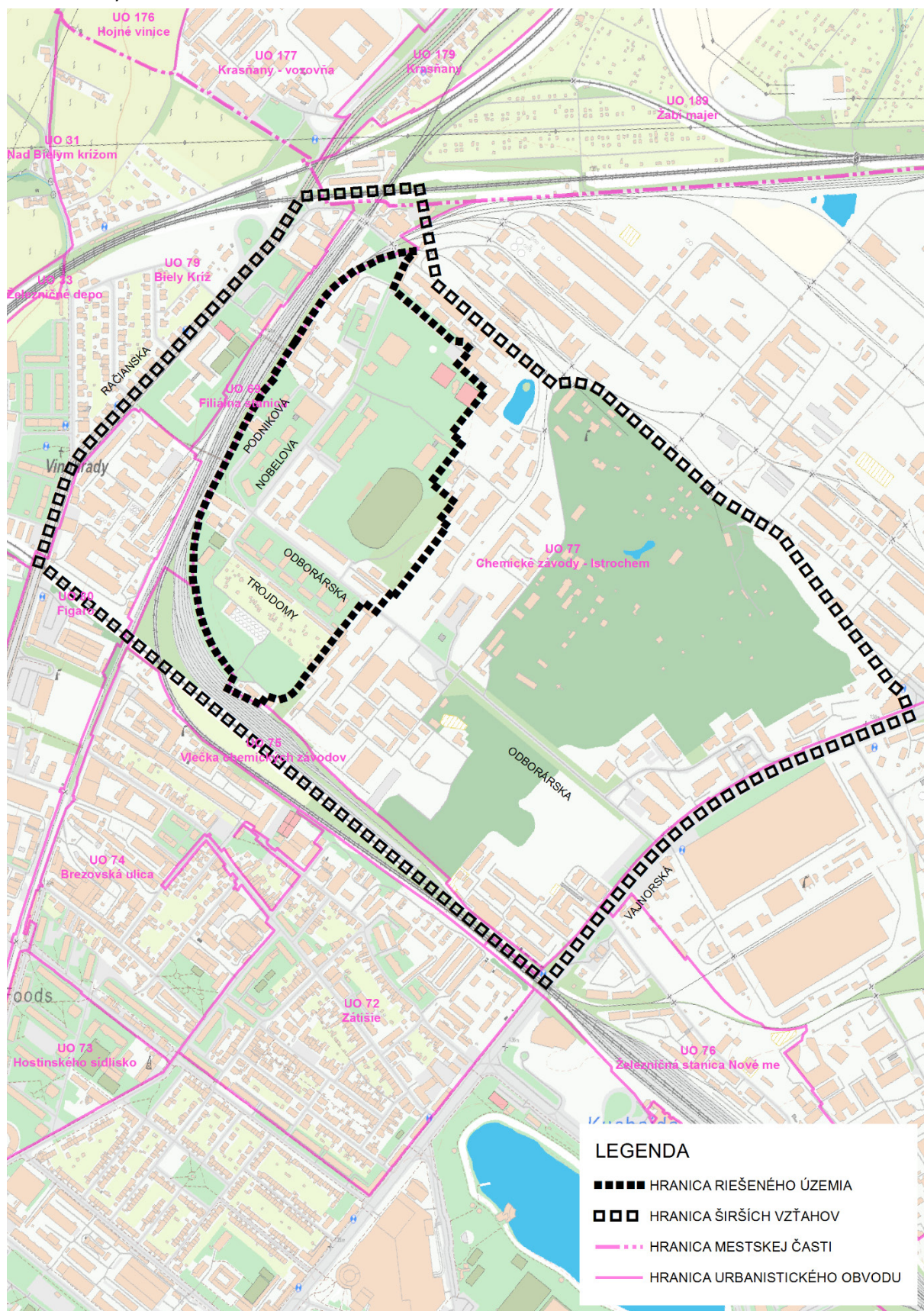
Medzi východiskové podklady pre vypracovanie doložky CO patria:

- Územný plán zóny Nobelova – Návrh (AŽ PROJEKT s.r.o., 2020),
- Analýza územia okresu Bratislava z hľadiska možných mimoriadnych udalostí, č.: OÚ-BA-OKR1-2019/053865, z r. 2019.

2 RIEŠENÉ ÚZEMIE

Riešené územie je vymedzené v samotnej územnoplánovacej dokumentácii.

Schéma 1 Vymedzenie riešeného územia¹

¹ Podkladová mapa: ZBGIS®, Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

2.1.1 Opis a členenie riešeného územia

Riešené územie zóny sa nachádza v UO č. 77 Chemické závody – Istrochem. Celková výmera riešeného územia je 27,85 ha.

V riešenom území sa v zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu² nachádza jedna pamiatka, ktorá je evidovaná v ÚZPF SR:

- Objekt vedený v ÚZPF SR pod. č. 10 499 – Dom bytový postavený koncom 19. storočia trojtraktový v tvare E od architekta A. Freigla

V rámci riešeného územia, sa nachádzajú nasledovné pamätihodnosti, ktoré sú evidované v Mestskom ústave ochrany pamiatok Bratislava:

- **Železničná stanica Dynamitka** - Trojpodlažná stavba s typickými znakmi pre železničné stanice z konca 19. a začiatku 20. storočia. Podľa údajov v článku v Pressburger Zeitung z roku 1896 bola práve v tomto roku sprístupnená novopostavená budova železničnej stanice pri Dynamitke.
- **Robotnícka kolónia bývalej Dynamitky** (podľa evidenčného listu pamätihodnosti mesta Bratislavy BA-V. (bývanie) – B.3 – Nobelova ulica, **zaniknutá**

2.1.2 Základné údaje o mestskej časti

Mestská časť Nové mesto má rozlohu³ 748,14 ha. V rámci MČ Nové Mesto je vymedzených 42 urbanistických obvodov (ďalej len UO). Širšie riešené územie ako aj samotné riešené územie zóny patria do UO č. 69 Filiálna stanica, UO č. 75 Vlečka Chemických závodov, UO č. 77 Chemické závody – Istrochem, UO č. 79 Biely Kríž a UO č. 80 Figaro.

V mestskej časti k 31.12.20119 trvalo bývalo 39 618 obyvateľov z toho 18 330 mužov a 11 288 žien. K 31.12.2015 bolo evidovaných v MČ 24 754 b.j.³ Hustota obyvateľov predstavuje 1 057,04 obyvateľov na km². K 31.12.2019 v riešenom území bolo evidovaných cca 1 650 obyvateľov

Na území mestskej časti najväčšími zamestnávateľmi pôsobiacimi v odvetví priemyselnej výroby sú:

- firma PPA ENERGO s.r.o., ktorá sa zaoberá integráciou profesionálnych služieb pri automatizácii technologických procesov a realizácií elektrických rozvodov.
- MicroStep s.r.o., ktorá sa zaoberá výrobou a dodávkou CNC strojov na delenie materiálov plazmou, laserom, autogénom, vodným lúčom a vysokootáčkovým vretenom,
- Saint-Gobain Construction Products s.r.o. zaoberajúca sa stavebnými materiálmi a výrobou a spracovaním skla a
- Mondelez SR Production s.r.o. zameraná na výrobu kakaa a výrobkov z kakaa,
- Istrochem Reality a.s., ktorý vlastní nehnuteľnosti bývalého významného podniku chemického priemyslu Istrochem
- spoločnosť Palma a.s., nefunkčná

² Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších zmien

³ PHSR MČ Nové Mesto na roky 2016-2020

2.1.3 Klimatické podmienky

Podľa klimatického členenia Slovenska (Lapin, M., Faško, P., Melo, M., Šťastný, P., Tomlain, J., In: Atlas krajiny SR, 2002) patrí riešené územie do teplej klimatickej oblasti, okrsok T4 - teplý, mierne suchý, s miernou zimou (január > - 3°C, Iz = 0 až - 20, Iz – Končekov index zavlaženia, ročný úhrn zrážok: 600 – 800 mm).

Zrážky

Záujmové územie patrí do mierne suchého okrsku teplej klimatickej oblasti. Dlhodobé priemerné ročné úhrny zrážok dosahujú v záujmovom území Podunajskej nížiny 550 až 700 mm zrážok (úhrn atmosférických za rok 2018 na stanici Koliba predstavoval 738,1)⁴, pričom priemerný úhrn zrážok v januári dosahuje 40 až 50 mm a v júli 60 až 80 mm. Priemerné ročné hodnoty klimatického ukazovateľa zavlaženia poukazujú v tejto oblasti na celkový menší nedostatok zrážok do 100 mm za rok.

Veternosť

Bratislava patrí k najveternejším mestám strednej Európy, čo spôsobuje prítomnosť Devínskej a Lamačskej brány (zúžený priestor medzi Malými Karpatami a Hainburgskými vrchmi v Rakúsku). V ročnom priemere fúka najsilnejší vietor vo februári a v marci, ale aj v novembri. Naopak september je v priemere najmenej veterným mesiacom (SHMÚ). Riešené územie sa nachádza na rozhraní Podunajskej roviny a Malý Karpát, ktoré ovplyvňujú veterné pomery v území.

V oblasti mesta Bratislavy, ležiacej na juh a juhovýchod od hlavného hrebeňa Malých Karpát a v okolitej Podunajskej nížine, sa najčastejšie vyskytujú silné vetry vanúce od severozápadu. Západné časti mesta ústiace do Záhorskej nížiny a priľahlé časti Záhorskej nížiny majú najčastejší výskyt juhovýchodných vetrov.

2.1.4 Oblasti možného ohrozenia

Zosuvy pôdy, pokles pôdy, prepady dutín

Z hľadiska svahových porúch je územie MČ považované za veľmi stabilné. K svahovým pohybom dochádza väčšinou len pri necitlivom zásahu do prírodného prostredia. K lokálnym svahovým deformáciám (zosuvom) môže dôjsť po narušení prirodzeného stavu stavebnou činnosťou, predovšetkým zárezom alebo odkopom.

Seizmická činnosť

V Bratislave sa môže vyskytnúť zemetrasenie o intenzite 6°EMS-98 (EMS 98 - európska makroseizmická stupnica). Seizmické javy na území Bratislavy sú monitorované seizmickou stanicou (Bratislava- Železná studnička) Národnej siete seizmických staníc (NSSS), ktorej prevádzkovateľom je Geofyzikálny ústav Slovenskej akadémie vied (GFÚ SAV) v Bratislave.

Vulkanická činnosť

Vulkanická činnosť na území Bratislavy sa nepredpokladá.

⁴ SHMU - Úhrn atmosférických zrážok za rok 2018

2.1.5 Ohrozenie požiarmi

Oblasti možných veľkých lesných požiarov

Veľké a plošné požiare môžu vzniknúť na území Bratislavského lesoparku (rozloha je 3100 ha, rozprestiera sa v mestských častiach Staré Mesto, **Nové Mesto**, Karlova Ves, Lamač, Dúbravka, Devín, Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica, Rača, Vajnory), oblasť Devínska kobyla, Lamač, Záhorská Bystrica, Lužné lesy, Pečniansky les a lesoparky v blízkosti jazier Veľký Draždiak a Malý Draždiak, a to najmä zásahmi človeka a vplyvom mimoriadnych extrémnych poveternostných podmienok.

2.1.6 Oblasti ohrozené všetkými druhmi dopravy

Oblasti ohrozené železničnou dopravou

Za rizikové úseky trate okrem prepravy nebezpečných látok možno označiť z hľadiska dopravy križovanie železničných tratí navzájom, alebo s cestnou či vodnou komunikáciou (mosty, tunely a priecestia). Mostných konštrukcií sa nachádza v MČ Nové Mesto viacero (viď. Tabuľka 1), napr. most pri ŽST Bratislava -Nové Mesto, kde trať križuje frekventovanú Vajnorskú ulicu.

Tabuľka 1 Mostné konštrukcie v MČ Nové Mesto

P.č.	Trať
3.	Bratislava Nové Mesto – Dunajská Streda
5.	Bratislava Východné – Bratislava Nové Mesto
6.	Bratislava Východné – odbočka Vinohrady
7.	Bratislava hlavná stanica – Bratislava Nové Mesto
8.	Bratislava Nové Mesto – Bratislava Petržalka

Železničná stanica Bratislava Rača, Bratislava východ, Bratislava Vajnory, **Bratislava Predmestie**, **Bratislava Nové Mesto**, Bratislava Ústredná nákladná stanica, Bratislava Filiálka, Bratislava Petržalka má približne 40 priecestí z čoho je deväť „nezabezpečených“, teda sú osadené len dopravnými značkami bez elektrického, alebo elektronického zabezpečovacieho zariadenia. Všetky nezabezpečené priecestia sú umiestnené na účelových cestách IV triedy.

Tieto miesta sú rizikové z pohľadu nehody na priecestí (stret vlaku s autom, pád auta na trať alebo naopak, vykoľajenie vozňa a jeho pád na cestu). Na všetky tieto typy ohrozenia má ŽSR spracované vlastné technologické postupy a smernice tak, ako im to vyplýva z legislatívy – tzv. zákon o dráhach, a i. Každý jeden vlak má ale svoje jedinečné číslo, ich jazda je sledovaná a zabezpečovaná minimálne dvoma susednými železničnými stanicami, to znamená, že o nehodách sa príslušní zamestnanci dozvedia takmer v čase, keď sa stanú, alebo len v niekoľko málo nasledujúcich minútach.

Z hľadiska požiarovosti sa úseky s výrazne vyššou požiarovosťou nenachádzajú, občas sa vyskytujú požiare suchého nízkeho porastu malého rozsahu v horúcich mesiacoch popri železničných tratiach.

Z hľadiska uloženia nástražného výbušného, alebo iného systému sa môžu za rizikové považovať všetky traťové a staničné úseky, najmä však tie so zvýšenou frekvenciou cestujúcich, teda osobné železničné stanice Bratislava hlavná stanica, **Bratislava Nové Mesto**, Bratislava Petržalka, **Bratislava Vinohrady** a **Bratislava Predmestie**, Bratislava Lamač, Bratislava Rača. Taktiež tam je možné zahrnúť traťové úseky s vysokou frekvenciou vlakov osobnej dopravy, teda hlavné trate Bratislava hlavná stanica – smer

Trnava, Žilina, alebo smer Senec, Galanta, alebo smer Bratislava Lamač a Devínska Nová Ves, kde premávajú vlaky vyššej kategórie typu IC a EC.

Za rizikové úseky z hľadiska nedostupnosti, alebo zníženej dostupnosti záchrannými a inými zložkami bežnými prostriedkami (autami, sanitkami) sú najmä úseky tratí vybudované na vysokých násypoch (**trať Bratislava Nové Mesto – Bratislava hlavná stanica**), alebo v zárezoch na vyvýšeninách či kopcoch (trať na hlavnú stanicu pod Kamzíkom). Prípadne priamo v areáli ŽST Bratislava východ je miesto, ktoré nie je zjazdné pre hasičskú techniku a iné nákladné autá. Tak isto prechádzanie klasickými vozidlami bežnej typovej konštrukcie cez koľajisko je veľmi náročný nie len vzhľadom na profil koľajových pásov, ale aj vďaka prítomnosti trolejového vedenia, kde je napätie približne 25 000 V.

Tabuľka 2 Železničné priecestia MČ Nové Mesto

Názov definičného úseku	Trolejové vedenie	Priecestie je zabezpečené	Trieda pozemnej komunikácie	Číslo pozemnej komunikácie	Miestny názov priecestia
ODB. Bratislava-Vinohrady <==> ODB. Močiar	Áno	Nie	C-IV účelová komunikácia		
ODB. Bratislava-Vinohrady <==> ŽST Bratislava-Predmestie	Áno	Áno	C-IV účelová komunikácia		
ODB. Bratislava-Vinohrady <==> ŽST Bratislava-Rača	Áno	Áno	C-II miestna komunikácia		Pod Modrým mostom
ŽST Bratislava-Predmestie	Áno	Áno	C-II miestna komunikácia	II. tr.	Nobelova
ŽST Bratislava-Predmestie <==> ODB. Močiar	Áno	Nie	C-IV účelová komunikácia		
ŽST Bratislava-Predmestie <==> ŽST Filiálka	Nie	Áno	C-IV účelová komunikácia		Jánošková ul.
ŽST Bratislava-Predmestie <==> ŽST Filiálka	Nie	Áno	C-II miestna komunikácia		Riazanská ul.
ŽST Bratislava-Predmestie <==> ŽST Filiálka	Nie	Áno	C-II miestna komunikácia		Jarošova ul.
ŽST Bratislava-východ odch. skupina juh <==> ODB. Bratislava Vinohrady	Áno	Nie	C-IV účelová komunikácia		Nové Depo
ŽST Bratislava-východ odch. skupina juh <==> ODB. Bratislava Vinohrady	Áno	Áno	C-IV účelová komunikácia	Spojnice na Vých.	Stavadlo 5
ŽST Bratislava-východ odch. skupina juh <==> ODB. Bratislava Vinohrady	Áno	Áno	C-IV účelová komunikácia		
ŽST Bratislava-Nové Mesto <==> ŽST Bratislava ÚNS	Áno	Áno	C-II cesta II. triedy		Ivanska cesta
ŽST Bratislava-Nové Mesto <==> ŽST Bratislava ÚNS	Áno	Áno	C-II miestna komunikácia	II/572	Vrakuňská cesta
ŽST Bratislava-Nové Mesto <==> ŽST Bratislava ÚNS	Áno	Áno	C-II miestna komunikácia	III. trieda	Na Piesku
ŽST Bratislava-Nové Mesto <==> ŽST Podunajské Biskupice	Nie	Áno	C-II miestna komunikácia		Majerská
ŽST Bratislava-Nové Mesto <==> ŽST Podunajské Biskupice	Nie	Áno	P-miestna komunikácia pre		Prechod pre peších

Názov definičného úseku	Trolejové vedenie	Priestie je zabezpečené	Trieda pozemnej komunikácie	Číslo pozemnej komunikácie	Miestny názov priestie
			chodcov a cyklistov		

Letecká doprava

Letisko M.R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s. (BTS) je hlavným a zároveň najväčším medzinárodným letiskom SR. Rozprestiera sa 9 km od centra hl. m. Bratislavy, v Ivanke pri Dunaji, v nadmorskej výške 132 m n. m., na ploche 477 ha. Má mimoriadne vhodné klimatické podmienky a výhodnú polohu v stredoeurópskom regióne. Služi pravidelnej a nepravidelnej leteckej doprave na domácich i zahraničných linkách. V súčasnosti je na letisku 9 leteckých spoločností, s ktorými je možné lietať do 60 destinácií v rámci Európy, Afriky a Blízkeho východu. Dráhový systém letiska umožňuje pristátie všetkých vo svete používaných dopravných lietadiel.

Najrizikovejšia časť letu je približovanie k letisku. Na základe dostupných štatistických údajov uvádzame, že tieto nehody vznikajú najmä medzi 1. – 5. km od prahu vzletovo pristávacej dráhy (ďalej iba „VPD“), na ktorú lietadlo pristáva.

V podmienkach letiskovej spoločnosti BTS je väčšina letov vybavovaná na VPD 31. V špecifických geografických podmienkach letiskovej spoločnosti BTS môžeme hovoriť o najrizikovejšej časti letu o 1. – 7. km priblíženia na VPD 31, pretože blízka karpatská oblasť vytvára približne na hranici siedmeho kilometra od prahu VPD 31 špecifické poveternostné podmienky – vertikálny strih vetra, ktorý spôsobuje potrebu pristávacieho manévru vyššou ako štandardnou rýchlosťou pre túto fázu letu.

Druhú štatisticky najrizikovejšiu oblasť leteckej dopravy v súvislosti so spoločnosťou tvorí približovanie na VPD 22. V tomto prípade štatisticky môžeme potvrdiť predpoklad vzniku leteckej nehody najmä v rozmedzí 1. – 5. km.

Letecká nehoda so štatisticky nižšou pravdepodobnosťou sa môže stať z nepredvídateľných dôvodov v ktorejkoľvek fáze letu, na ktoromkoľvek mieste územia a predmetný let nemusí mať súvis so spoločnosťou BTS.

Letecká nehoda v ktorejkoľvek fáze letu v priestoroch letiskovej spoločnosti BTS znamená rýchly zásah špecializovanej záchranej zložky spoločnosti BTS a dobrú dostupnosť všetkých priestoroch pre všetky zložky IZS. Prístup k letiskovej spoločnosti BTS pre externé záchranné zložky je zabezpečený diaľničným privádzačom, sieťou mestských komunikácií a komunikáciami vo vlastníctve a správe spoločnosti.

Nehody produktovodov, plynovodov, prečerpávacích staníc

Plynovody

Prevádzku a údržbu distribučnej siete zabezpečuje SPP. Monitorovací systém s prenosom údajov na plynárenský dispečing umožňuje v prípade poruchy alebo havárie okamžitý zásah s optimalizáciou riadenia siete až po odstránenie poruchy.

V územnom obvode Bratislava môže byť havarijný únik zemného plynu z miestnej siete (do 0,40 MPa) do atmosféry spôsobený mechanickým narušením najmä stavebnými mechanizmami, cestnými dopravnými prostriedkami a povodňami. Ohrozenie osôb a objektov nie je významné, čo je dané nevelkým rozsahom prípadného požiaru a operatívnosťou integrovaných zásahových jednotiek.

Fyziologický účinok metánu neprichádza do úvahy, pretože za žiadnej meteorologickej situácie nedosiahne koncentrácia metánu vo vzduchu hodnoty, pri ktorých by bol ľudský organizmus ohrozený nedostatkom kyslíka.

Pri poškodení alebo havárii VTL plynovodov (nad 0,40 MPa) je bezpečnosť zabezpečená dodržiavaním pravidiel pre prevádzku a údržbu a dodržiavaním ochranných a bezpečnostných pásiem v zmysle § 79 a § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike. K priamemu ohrozeniu vtedy dochádza prevažne iba voči osobám a majetku, ktoré sa v čase udalosti nachádzajú v danom pásme. V tomto prípade môže dôjsť k pomerne veľkému tepelnému účinku, tlakovej vlne a iným vonkajším následkom.

Plynovody a regulačné stanice môžu byť tiež poškodené vznikom požiaru, výbuchu alebo konaním zo zlého úmyslu – sabotáž, teroristický útok. Najohrozenejší je nadzemný úsek VTL plynovodu vedený po Prístavnom moste a stredotlakový plynovod vedený po Moste SNP (mimo riešeného územia).

Všeobecným následkom poškodenia distribučnej siete je prerušenie distribúcie plynu odberateľom, ktoré môže mať závažné dôsledky najmä vo vykurovacom období. SPP – distribúcia má vypracovaný Havarijný plán, ktorý v takýchto prípadoch zabezpečuje rýchle a bezpečné obnovenie dodávok plynu v zmysle dodržania štandardov kvality dodávok plynu.

V prípade úniku plynu je minimálna miera kontaminácie životného prostredia, atmosféra nasýtená zemným plynom má tendenciu sa rýchlo rozptýliť.

VTL plynovody nie sú vedené riešeným územím a ani vymedzeným územím širších vzťahov.

2.1.7 Oblasti možného ohrozenia únikom nebezpečnej látky vyplývajúce z charakteristiky nebezpečných látok

Stacionárne zdroje nebezpečných látok

V zmysle vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov, v bratislavskom obvode je evidovaných 8 právnických osôb, ktorí vyrábajú, skladujú a manipulujú s nebezpečnými látkami.

V súlade so zákonom č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov na území bratislavského okresu sú evidované 3 právnické osoby v kategórii „A“ a 2 právnické osoby v kategórii „B“.

Preprava nebezpečných látok

Cestná doprava

Bratislava je križovatkou cestných ťahov smerom do a z Čiech, Rakúska, Maďarska a do ostatných častí Slovenska. Z tohto dôvodu sú prepravované nebezpečné látky po všetkých hlavných cestných ťahoch a je tu nebezpečenstvo ohrozenia pri ich úniku.

Trasa č. 1 - hraničný priechod Rusovce/ privádzač D4 - Bratislava/D2 – tunel Sitina – Malacky – hraničný priechod Kúty

Trasa č. 2 - hraničný priechod Svrčinovec – Žilina – Trenčín – Trnava – Bratislava – hraničný priechod Rusovce

Trasa č. 3 - hraničný priechod Bratislava-Petržalka – Bratislava – Trnava – Nitra – Zvolen – Lučenec – Rožňava – Košice – Michalovce – hraničný priechod Vyšné Nemecké

Trasa č. 4 - Bratislava-Ružinov-Trnávka – Trnava – Nitra – Zvolen – Lučenec – Rožňava –

Košice **Trasa č. 5** – Bratislava-Vrakuňa – Senec – Dunajská Streda – hraničný priechod Medveďov

Trasa č. 6 - Bratislava – Dunajská Streda – Nové Zámky – Veľký Krtíš – Lučenec

Železničná doprava

Preprava nebezpečných látok po železnici v zmysle predpisu RID je vykonávaná do bratislavského uzla nasledovne:

1. trasa z/do MÁV cez Rusovce, Bratislava Petržalka, Bratislava ÚNS, Bratislava Nové Mesto, **Bratislava Predmestie**, Bratislava východ
2. trasa z/do MÁV cez Komárno (Štúrovo), Nové Zámky, Bratislava
3. trasa z/do ÖBB cez Bratislava Petržalka, Bratislava ÚNS, Bratislava Nové Mesto, **Bratislava Predmestie**, Bratislava východ
4. trasa z/do ÖBB cez Devínska Nová Ves, Bratislava Lamač, Bratislava hlavná stanica, Bratislava východ
5. trasa z/do ČD cez Kúty, Devínska Nová Ves, Bratislava Lamač, Bratislava hlavná stanica, Bratislava východ
6. trasa z/do PKP (Čierna nad Tisou) cez Žilina, Pezinok, Bratislava Rača, Bratislava východ.

Krátke trasy:

- trasa z/do Bratislava Predmestie – Bratislava východ (vlečka Duslo, pracovisko Bratislava)
- trasa z/do Bratislava ÚNS – Bratislava východ (vlečka SLOVNAFT)

2.1.8 Oblasti možného ohrozenia vznikom chorôb, epidémií a pandémieí

Ochorenia ľudí

Mesto Bratislava je v rámci SR charakteristické najvyššou priemernou hustotou obyvateľstva 1 190,51 obyv./km² (437 725 obyvateľov k 31.12.2019). Významné je prechodné zvyšovanie počtu obyvateľov (cca 150 000 osôb) spôsobené občanmi, ktorí dočasne bývajú a pracujú na území nášho mesta. Vysoká koncentrácia obyvateľstva, významný cestovný ruch, prítomnosť medzinárodného letiska a blízkosť štátnych hraníc dávajú predpoklady na možné zavlečenie akejkoľvek nákazy na územie hlavného mesta a jej následné šírenie.

Ochrana verejného zdravia je v SR ustanovená zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

Protiepidemické opatrenia pri mimoriadnych udalostiach vyvolaných biologickými faktormi možno rozdeliť na dve základné skupiny:

1. Preventívne opatrenia, ktoré sa realizujú ešte pred vznikom mimoriadnej udalosti (pandémie) alebo prípadne po jej vzniku v tých regiónoch, v ktorých ešte nedošlo k šíreniu pôvodcu ochorenia.

2. Represívne opatrenia, ktoré sa vykonávajú až po vzniku mimoriadnej udalosti, respektíve v rámci ohnisk epidemického vzplanutia. Ich cieľom je predovšetkým zamedziť šíreniu pôvodcu nákazy v populácii a zmierniť dopad epidémie (pandémie) zastavením nárastu chorobnosti, vzniku komplikácií a samozrejme i úmrtnosti.

Ochorenia zvierat

Výskyt epizootií na území obvodu Bratislavy je podmienený nákazovou situáciou všeobecne ako aj vzájomnou prítomnosťou akýchkoľvek faktorov, ktoré sa môžu podieľať na šírení, napr. krmivo.

Regionálna veterinárna a potravinová správa zabezpečuje trvale ochranu nášho územia dôslednou kontrolou importovaných zvierat a surovín živočíšneho pôvodu, krmív a rastlinných produktov.

Ochorenia rastlín, zamorenie škodcami

Globalizácia obchodu najmä v ostatných rokoch spôsobuje zvýšené a reálne riziko zavlečenia a rozšírenia organizmov škodlivých pre rastliny (ovocné, okrasné aj lesné dreviny, vinič a poľnohospodárske plodiny), ale aj rozšírenie invázných druhov rastlín, ktorých prítomnosť je aj v mestskom a prímestskom prostredí nežiadúca (Pajaseň žliazkatý - *Ailanthus altissima*, Ambrózia palinolistá – *Ambrosia artemisiifolia* alebo zlatobyľ – *Solidago* spp.).

Legislatívne je oblasť zdravia rastlín v SR upravená zákonom č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, nariadením vlády SR č. 199/2005 Z. z. o ochranných opatreniach proti zavlečeniu a rozširovaniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty a opatreniami vydanými Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym.

2.1.9 Oblasti ohrozené inými druhmi mimoriadnych udalostí

Oblasti ohrozené rizikami technogénneho charakteru

Výpadky elektrickej energie môžu nastať pri veľmi nepriaznivom počasí, spojenom so silným vetrom, mrazom, alebo technologickou poruchou. Výrobné podniky sú na tieto prípady pripravené záložnými zdrojmi napájania.

Oblasti ohrozené rizikami sociogénneho charakteru

Teroristické použitie chemických, biologických alebo radiačných látok, ktoré majú ničivé účinky na živé organizmy ľudí a zvierat, ale aj na niektoré užitočné poľnohospodárske kultúry sú nebezpečné nielen z pohľadu ich možného použitia ako zbraní vo vojnovom konflikte, ale aj v mierovej dobe. Ak sa zneužijú teroristami môžu vyvolať mimoriadnu situáciu a spôsobiť mnohé nešťastia alebo katastrofu.

V bezprostrednom dotyku zóny je lokalizované Duslo, a.s., pracovisko Bratislava Nobelova 34, ktoré je možné považovať za krízový jav v dotknutom území, pričom môže spôsobiť chemickú haváriu (Únik nebezpečných chemických látok). Pravdepodobnosť rizika vzniku je každých 50-100 rokov. Oblasť ohrozenia 5,3 km² je ohrozená sekundárnymi krízovými javmi úniku nebezpečných chemických látok, výbuchov (explózií) a požiarov. Ohrozenie obyvateľstva sa týka 14 000 obyvateľov.

Oblasti ohrozené rizikami environmentálneho charakteru

Hlavné zdroje znečistenia vody sú: splašky, umelé hnojivá, priemyselné chemikálie, pesticídy, ropa a čistiace prostriedky.

Znečisťovanie povrchových a podzemných vôd môže vzniknúť z:

- z priemyselnej výroby (ropa a ropné produkty, detergenty, rozličné organické a anorganické látky, ako ortuť, olovo, arzén, síra, meď, zinok, hliník, chróm, cín, mangán, rádioaktívne látky)
- z poľnohospodárskej výroby (pesticídy, priemyselné hnojivá, odpadové vody)
- zo sídiel (tuhý a kvapalný odpad)
- z dopravy (exhaláty, ropné produkty)
- z turizmu

V kontakte s riešeným územím sa nachádzajú 3 environmentálne záťaže, ktoré sú súčasťou bývalého priemyselného areálu Chemických závodov Juraja Dimitrova:

- B3 (2060) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - výroba hnojív
- B3 (2062) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - výroba trhavín
- B3 (2064) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - bývalá výroba

Prejavy znečistenia vody:

- zmena jej fyzikálnych vlastností (napríklad zvýšením teploty)
- zmena chemického zloženia (zvýšený obsah rôznych anorganických a organických látok)
- zmena biologických vlastností (zvýšeným obsahom vírusov, baktérií, rias a ďalších mikroorganizmov)

Podľa pôsobenia rozlišujeme znečistenie:

- zdrojové znečistenie spôsobuje jeden alebo viacero odtokov odpadových vôd do povrchových tokov alebo vodných nádrží
- plošné znečistenie nastáva väčšinou pri aplikácii priemyselných hnojív a pesticídov v poľnohospodárstve vplyvom priemyselných exhalátov i dopravy
- havarijné znečistenie – náhly a nepredvídaný únik nebezpečných látok do povrchových alebo podzemných vôd (ropné látky, rádioaktívne žiariče a odpady)

Oblasti ohrozené možnou kumuláciou rôznych druhov mimoriadnych udalostí

- Živelné pohromy vznikajúce po prietrži mračen a následných prívalových dažďov,
- Veľké lesné požiare,
- Ohrozenie obyvateľov únikom NL zo stacionárnych zdrojov, pri preprave cestnými a železničnými komunikáciami,
- Zneužitím biologických alebo chemických prostriedkov pri teroristických útokoch.

2.1.10 Prehľad rizík na analyzovanom území

Riziko možného vzniku mimoriadnych udalostí v MČ Nové Mesto predstavuje:

- Duslo, a.s., pracovisko Bratislava Nobelova 34. Krízový jav predstavuje chemická havária (Únik nebezpečných chemických látok), ktorej pravdepodobnosť rizika vzniku je každých 50-100 rokov. Oblasť ohrozenia 5,3 km² je ohrozená sekundárnymi krízovými javmi úniku nebezpečných chemických látok, výbuchov (explózií) a požiarov. Ohrozenie obyvateľstva sa týka 14 000 obyvateľov.
- Zimný štadión O. Nepelu Odbojárov 9. Krízový jav predstavuje chemická havária (Únik nebezpečných chemických látok), ktorej pravdepodobnosť rizika vzniku je každých 4-5 rokov. Oblasť ohrozenia 3,03 km² je ohrozená sekundárnymi krízovými javmi úniku nebezpečných chemických látok, výbuchov (explózií) a požiarov. Ohrozenie obyvateľstva sa týka 3940 obyvateľov.
- Mondeléz SR Produktion s.r.o. Račianska 44. Krízový jav predstavuje chemická havária (Únik nebezpečných chemických látok), ktorej pravdepodobnosť rizika vzniku je každých 50-100 rokov. Oblasť ohrozenia 0,15 km² je ohrozená sekundárnymi krízovými javmi úniku nebezpečných chemických látok, výbuchov (explózií) a požiarov. Ohrozenie obyvateľstva sa týka 1700 obyvateľov.
-

Sily a prostriedky na zdolávanie mimoriadnych udalostí

Základné záchranné zložky:

- Hasičský a záchranný zbor
- poskytovatelia záchrannej zdravotnej služby
- kontrolné chemické laboratória civilnej ochrany

Ostatné záchranné zložky:

- ozbrojené sily SR
- obecné (mestské) hasičské zbory
- závodné hasičské útvary
- závodné hasičské zbory
- pracoviská vykonávajúce štátny dozor
- jednotky civilnej ochrany
- obecná polícia
- Slovenský Červený kríž
- iné právnické osoby a fyzické osoby, ktorých predmetom činnosti je poskytovanie pomoci pri ochrane života, zdravia a majetku.

Útvary Policajného zboru.

PO a FO – podnikatelia disponujúci prostriedkami, ktoré môžu byť využité na zdolávanie mimoriadnych udalostí

Podľa § 21 zákona č. 42/1994 Z. z. právnickej osobe, fyzickej osobe – podnikateľovi alebo fyzickej osobe možno po vyhlásení mimoriadnej situácie uložiť písomným príkazom povinnosť poskytnúť vecné plnenie na zvládnutie úloh pri mimoriadnej udalosti.

3 NÁVRH OPATRENÍ

3.1 Zásady CO

3.1.1 Stavebnotechnické požiadavky

Stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územnotechnické, urbanistické, stavebnotechnické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie a pri navrhovaní, umiestňovaní a povoľovaní zariadení civilnej ochrany budovaných samostatne a budovaných v stavbách pričom sa vo vzťahu k zriadeniu ochranných stavieb sa uplatňujú prednostne.

Stavebnotechnické požiadavky sa uplatňujú tak, že ochranné stavby:

- sa budujú v podzemných podlažiach alebo úpravou nadzemných podlaží stavebných objektov alebo ako samostatne stojace stavby,
- tvoria prevádzkovo uzatvorený celok a nesmú ním viesť tranzitné inžinierske siete, ktoré s ním nesúvisia,
- sa navrhujú do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v dochádzkovej vzdialenosti najviac do 500 m,
- sa umiestňujú najmenej 100 m od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť ukrývaných osôb,
- sa umiestňujú tak, aby prístupové komunikácie umožňovali prístup k objektu pre ukrývané osoby a spĺňali podmienky podľa príslušnej vyhlášky MV SR
- sa navrhujú s kapacitou 150 a viac ukrývaných osôb pričom miesta na ležanie musia tvoriť 20% až 30% z celkového počtu miest v odolnom úkryte,
- majú zabezpečené vo vnútorných priestoroch mikroklimatické podmienky; miestnosti, ktoré majú povahu trvalého pobytu osôb, musia byť vybavené zariadením na nútené vetranie,
- spĺňajú ochranné vlastnosti vyjadrené ochranným súčiniteľom stavby K₀.

Stavebnotechnické požiadavky na ochranné stavby sú nasledovné:

- v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,
- v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch, všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti.

3.2 Technické podmienky

Technické podmienky zariadení civilnej ochrany sa uplatňujú v rozsahu základných technických podmienok a požiadaviek na ochranné stavby pri ich navrhovaní, ktoré sú dané v prílohe č. 1 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov a v znení vyhlášky MV SR č. 444/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Technické podmienky zariadení civilnej ochrany sú určené zásadami na zabezpečenie ochrany obyvateľstva ukrytím počas mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu uvádzajú sa v pláne ukrytia, ktorý je súčasťou plánu ochrany. Povinnosť vypracovať Plán ochrany je uložená obci v § 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a zároveň oboznamovať sa s havarijnými plánmi podnikov a prevádzok na svojom území a informovať obyvateľstvo o postupe pri mimoriadnej udalosti.

3.2.1 Charakteristika územia z hľadiska CO

V riešenom území podľa analýzy z Prieskumov a rozborov k územnému plánu zóny Nobelova žije cca 1631 obyvateľov (+736), t.j. cca 6% obyvateľov mestskej časti Nové Mesto.⁵ Postupnou realizáciou riešenia v návrhovom období sa kapacita riešeného územia z hľadiska potrieb zabezpečenia civilnej ochrany obyvateľstva zvýši o 736 obyvateľov. V zóne je cca 406 rezidentov, 415 zamestnancov a 363 žiakov.

Monitorovanie územia

Monitorovanie zložiek životného prostredia pre prípad mimoriadnej udalosti s únikom nebezpečných, alebo rádioaktívnych látok má byť v súlade so zákonom zabezpečené pre celé územie zóny.

Varovacie a vyznamievacie zariadenia

Prostriedky pre varovanie a vyznamievanie obyvateľstva pre riešenú zónu sú vybudované v rámci varovacej siete CO. Zvukový signál sirén je dopĺňovaný hovoreným slovom priamo z varovacieho zariadenia, alebo reláciami v masovokomunikačných prostriedkoch.

Včasný varovanie obyvateľstva a vyznamievanie osôb činných pri riešení mimoriadnej udalosti zabezpečuje hlásna služba CO.

Individuálna ochrana obyvateľstva

Zabezpečovaná je prostriedkami individuálnej ochrany /PIO/ civilnej ochrany zverenej štátom do starostlivosti miest a obcí.

⁵ K 31.12.2019 počet obyvateľov 39 618

Kolektívna ochrana

Evakuácia obyvateľstva

Vyhlásením evakuácie je rozhodnutie na vykonanie ochrany obyvateľstva jeho odsunom z ohrozeného priestoru, ktoré je určené orgánom, organizáciám, ohrozeným úradom, obciam a podnikateľom a zahŕňa prípravu, riadenie, vykonávanie a odborné zabezpečenie evakuácie.

Pre zabezpečenie organizovaného a časovo čo najrýchlejšieho vykonania evakuácie obyvateľstva sú určené evakuačné zariadenia. Evakuačným zariadením je evakuačné zberné miesto, evakuačné stredisko, stanica nástupu evakuovaných, stanica výstupu evakuovaných, regulačné stanovište, miesto ubytovania evakuovaných a kontrolné stanovište. Jednotlivé úlohy pre činnosť evakuačných zariadení riadi Evakuačná komisia podľa spracovaného plánu evakuácie.

Na území riešenej zóny nie je potrebné vytvárať zvláštne technické zariadenia pre realizáciu evakuačných opatrení.

Ukrytie

Vzhľadom na funkčný charakter zástavby riešenej zóny a v súlade s navrhovanými regulačnými opatreniami územného rozvoja je potrebné vyčleniť v navrhovanej zástavbe priestory pre vybudovanie ochranných stavieb CO, ktoré budú spĺňať stavebnotechnické požiadavky a technické podmienky podľa vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Budovanie ochranných stavieb sa povoľuje v rámci územného a stavebného konania s minimálnymi požiadavkami na navýšenie pôvodne plánovaných rozpočtových nákladov stavieb, spohotovujú a upravujú sa v čase bezprostredného ohrozenia teritória mesta na pokyn príslušného orgánu civilnej ochrany stanoveným spôsobom a v stanovených lehotách.

Dokladom pre odsúhlasenie splnenia požiadaviek z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva je potvrdený evidenčný list ochrannej stavby v zmysle prílohy č. 4 k vyhláške MV SR č. 532/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Tabuľka 3 Zariadenia pre potreby núdzového ubytovania v MČ Nové Mesto

Názov zariadenia, adresa	Kapacita
Improvizované ubytovanie	
ŠI pri Tanečnom konzervatóriu, Trnavská cesta 2	174
Internát Mladá Garda, Račianska 103	1379
ZŠ a MŠ, Osloboditeľská 1	675
ZŠ Jána Pavla II, Osloboditeľská 27	450
Kapacity spolu	2678

3.3 Záver

Z hľadiska hodnotenia účinkov možných mimoriadnych udalostí na území okresu Bratislava za najpravdepodobnejšie situácie je možné považovať živelné pohromy (povodne, záplavy, krupobitie, víchrice, zosuvy pôdy, námrazy) a havárie (požiare, výbuchy a úniky nebezpečných látok). Za najpravdepodobnejšie živelné pohromy je možné považovať situácie vznikajúce po prietrži mračien a následných privalových dažďov, čím dochádza k preplneniu korýt vodných tokov, k stúpaniu

spodných vôd a následne k zaplaveniu blízkych domov a príľahlých poľnohospodárskych a lesných plôch, čím nastáva ohrozenie života a zdravia obyvateľov, domácich a divo žijúcich zvierat, znehodnoteniu poľnohospodárskych kultúr, znečisteniu zdrojov pitnej vody, zaplaveniu cestných komunikácií a výpadku zdrojov elektrickej energie, ktoré sú v blízkosti vodných tokov.

Sumárne zhodnotenie možného ohrozenia okresu Bratislava následkami mimoriadnych udalostí:

1. povodeň rieky Dunaj – ohrozené mestské časti - MČ Podunajské Biskupice MČ Devín MČ Karlova Ves MČ Petržalka MČ Staré Mesto,
2. povodeň rieky Morava – ohrozená mestská časť - MČ Devínska Nová Ves,
3. ohrozenie z lesných požiarov na území **Malých Karpát**, Bratislavského lesoparku, Devínskej kobyly, Lamača a Záhorskej Bystrici, Lužných lesov, Pečnianskom lese a lesoparku v blízkosti jazier Veľký Draždiak a Malý Draždiak,
4. ohrozenie obyvateľov únikom NL pri preprave cestnými a železničnými komunikáciami,
5. ohrozenie obyvateľov pri úniku nebezpečných látok zo stacionárnych zdrojov - **Rajo, a.s.**, Zimný štadión V. Dzurilla, Zimný štadión Harmincova, **Zimný štadión O. Nepelu**, ICE-BERG, s.r.o., Messer Tatragas, s.r.o., **Mondeléz SR Production, s. r. o.**, Probugas, a. s., Transpetrol, a. s., **Letisko M. R. Štefánika Airport Bratislava, a. s. (BTS)**, Volkswagen Slovakia, a.s., Linde Gas k.s., **Duslo, a. s.**, **pracovisko Bratislava**, SLOVNAFT, a.s.,
6. ohrozenie zneužitím biologických alebo chemických prostriedkov pri teroristických útokoch. V rámci územia okresu je vybudovaná sieť nákupných centier, v ktorých sa počas celého dňa pohybuje veľký počet obyvateľov.

Navrhované požiadavky a opatrenia civilnej ochrany tvoria podklad pre ich posudzovanie a odsúhlasovanie v ďalších stupňoch prípravnej a projektovej dokumentácie v územnom a stavebnom konaní.

Doložka CO k návrhu ÚPN-Z Nobelova Bratislava MČ Nové Mesto vyslovuje zásady, ktoré je potrebné rešpektovať a konkretizovať priamo v jednotlivých projektoch stavebných objektov v územnom a stavebnom konaní. Pre zabezpečenie záujmov CO sa vychádza zo základných urbanistických, územnoplánovacích a socioekonomických podkladov, navrhovaných v ÚPN-Z pre riešenie objektov a zariadení civilnej ochrany.